

Internetconsultatie Praktijkgericht programma vmbo-gl/tl

Datum: 24 oktober 2023

Door: Daniël Kers, BHRM. Decaan & LOB-coördinator, projectleider LOB en loopbaanspecialist.

Vraag 1 van 7

Wilt u reageren op de wijzigingen die met dit besluit worden geregeld? Dan kunt u hier uw reactie geven. U kunt dat doen door een bericht achter te laten en/of door een bericht te uploaden.

Reactie:

Dat er meer mogelijkheden komen voor praktijkonderwijs binnen het voortgezet onderwijs - en in dit geval binnen vmbo-gl en vmbo-tl vind ik een goede ontwikkeling. Echter zijn er ook veel vragen en onduidelijkheden met de tekst zoals nu beschreven in het Uitvoeringsbesluit VWO 2020.

Zo zijn er mijn inziens veel te veel praktijkgerichte programma's, omdat het uitgangspunt de vmbo-basis en -kader profielen zijn geweest. De havo kent momenteel twee praktijkgerichte programma's, waardoor het mooi overzichtelijk is en aansluit bij de profielkeuze.

Met de samenvoeging van vmbo-gl en vmbo-tl zou ik daarom ook willen pleitte voor maximaal 5 praktijkgerichte programma's; Economie & Handel, Zorg & Welzijn, Techniek & Mobiliteit, Creatieve industrie en Groen.

Vraag 2 van 7

Wat vindt u van een praktijkgericht vak als keuzevak in het tl-programma?

Reactie:

Ik vind dit een goed idee. Op die manier kunnen scholen een keuze maken of ze dit wel of niet aanbieden. Ook kunnen leerlingen en ouders binnen het regionale onderwijslandschap bewust kiezen voor een school met- of zonder een praktijkgericht keuzevak.

Ik ben van mening dat een praktijkgericht keuzevak voor veel leerlingen van toegevoegde waarde is. Echter gaat dit wel ten koste van theoretische vakkennis. Er zal altijd een groep leerlingen blijven die meer gebaat zijn met theoretische vakken en daarom is het belangrijk dat het aanbieden een keuze blijft.

Kanttekening: Mocht het gehele onderwijsstelsel worden aangepast en er binnen havo en vwo verplicht een praktijkgericht programma komt, dan is een doorlopende praktijkgerichte lijn vmbo-havo-vwo weer sterk.

Vraag 3 van 7

Wat vindt u van de toevoeging van het praktijkgerichte vak aan het onderwijsprogramma van de gl in het licht van het huidige onderwijsprogramma van de gl (incl. beroepsgericht programma)?

Reactie:

Mijn veronderstelling was dat vmbo-gl en vmbo-tl samen zouden gaan in een nieuwe leerweg. Hoewel deze ontwikkeling nu is stilgezet, was dit wel het uitgangspunt voor het praktijkgericht Programma.

Vmbo-tl leerlingen hadden nog geen praktijkgerichte component en voor heb heeft dit dus toegevoegde waarde.

Vmbo-gl leerlingen hebben al wel een praktijkgerichte component in het beroepsgericht programma.

Door naast het beroepsgerichte programma ook nog een beroepsgericht vak te kiezen is met name de route vmbo-gl naar havo lastig. Immers heb je dan als vmbo-gl leerling gewoonweg een minder goede aansluiting bij een van de havo-profielen qua vakkennis.

Om die reden zou ik het afraden voor leerlingen met een havo doorstroomwens.

Vraag 4 van 7

Wat vindt u van de mogelijkheid om de praktijkgerichte vakken Techniek en Toepassing en Informatietechnologie aan te mogen bieden in alle profielen van de gl?

Reactie:

Ik vind dat er veel te veel praktijkgerichte programma's zijn, met veel overlap tussen de PGP's. Om hieruit te kiezen is lastig en ook niet doorstroomrelevant. Beter is om minder keuzes te hebben en te kiezen voor bredere PGP's.

Mijn voorstel is dan ook om te gaan voor maximaal 5 praktijkgerichte programma's; Economie & Handel, Zorg & Welzijn, Techniek & Mobiliteit, Creatieve industrie en Groen. T&T en IT zouden dan komen te vallen onder één algemeen PGP Techniek & Mobiliteit.

Vraag 5 van 7

Vindt u dat de samenwerking met een bedrijf of instelling verplicht moet worden gesteld voor het kunnen aanbieden van een praktijkgericht vak op zowel de gl en tl?

Reactie:

Nee - niet in de vorm van opdrachtgever. Het blijft behoorlijk lastig om er altijd een bedrijf als opdrachtgever bij te hebben. Een samenwerking met een bedrijf vind ik wel nodig, maar dat kan ook in de vorm van consultatie of oriëntatie. Dan is de 'opdrachtgever' de school en worden bedrijven ingezet voor inhoudelijke expertise.

Vraag 6 van 7

Vindt u dat het praktijkgerichte vak in zowel de gl als de tl als extra vak voor het doorstroomrecht naar het havo moet kunnen gelden?

Reactie:

Hoewel leerlingen extra beroepsvaardigheden opdoen binnen het praktijkgerichte programma, gaat dit ten koste van theoretische vakkennis. We merken dat leerlingen met een PGP-vak hierdoor theoretisch een minder goede aansluiting hebben bij de havo-vakken dan leerlingen zonder een PGP-vak.

Bij vmbo-gl leerlingen is dit gat nog groter omdat het beroepsprofiel en het praktijkgerichte programma beide ten koste gaan van theoretische vakkennis.

Mocht er een doorlopende leerlijn zijn van het praktijkgerichte programma binnen vmbo-havo-vwo, dan zorgt het kiezen voor een PGP-vak ervoor dat dit óók aansluit bij het praktijkgerichte programma op de havo. Echter dat is nu nog niet het geval. Er zijn nog weinig havo-scholen met een Praktijkgericht havo-programma. Hierdoor is het zo dat leerlingen in veel gevallen niet het juiste vakkenpakket hebben om echt goed aan te sluiten bij een van de vier havo-profielen en de vier profielvakken binnen dat havo-profiel.

Zonder doorlopende PGP vmbo-havo-vwo is het mijn inziens dan ook onwenselijk om het PGP-vak te laten gelden voor het doorstroomrecht.

Vraag 7 van 7

Wat vindt u van de afsluiting van het praktijkgerichte vak door middel van een schoolexamen ?

Reactie:

Dit zou moeten kunnen, mits wel wordt voldaan aan landelijke exameneisen voor het schoolexamen. Juist omdat het praktijkgerichte programma verschilt per school, niveau en zelf jaar (niet ieder jaar doe je precies hetzelfde project bij hetzelfde bedrijf) is het nodig dat dit juist met schoolexamen wordt afgesloten.

Wel moet landelijk geregeld worden hoe vaak je dit dan mag herkansen, of mag inleveren voordat je op gaat voor het schoolexamen. Hierdoor kunnen er wel grote verschillen ontstaan met de manier van beoordelen. Voor doorstroom naar het MBO zal dat niet zo veel uitmaken, maar wel voor de doorstroom naar de havo.